

การพัฒนาพันธุ์ปลานิล ที่ทนน้ำเปรี้ยว

กิจกรรมดำเนินงาน

งานประมง ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ศึกษาทดลองพัฒนาคัดเลือกพันธุ์ปลาและนำมาเลี้ยงในสภาพน้ำเปรี้ยว (pH ๕) พบว่าพันธุ์ปลาที่มีความทนทานและเจริญเติบโตค่อนข้างดีและเลี้ยงง่าย ได้แก่ ปลานิลและปลาแรด นอกจากนี้ปลานิลยังมีความทนทานและเลี้ยงได้ดีในสภาพของน้ำกร่อยความเค็ม ๐-๑๕ ppt ซึ่งเมื่อนำปลานิลที่พัฒนาคัดเลือกพันธุ์แล้วไปส่งเสริมการเลี้ยงทดแทนปลากระพงในช่วงฤดูฝนแก่เกษตรกรบางพื้นที่ ที่ได้รับผลกระทบจากน้ำเปรี้ยวต่อไป ตามพระราชดำริเมื่อวันที่ ๗ เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จทรงงานที่บ้านทุ่งเค็จ จังหวัดปัตตานี มีราษฎรซึ่งได้รับความเดือดร้อนร้องให้ เข้าถวายฎีกาเรื่องปลากระพงที่เลี้ยงในกระชังตายเนื่องจากได้รับความเสียหายจากภาวะน้ำเปรี้ยวไหลป่าสู่แหล่งน้ำที่เลี้ยงในช่วงฤดูฝน จึงเป็นที่มาของ “ปลาร้องไห้” และต่อมาวันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้มีพระราชดำริให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ศึกษาหาแนวทางการเลี้ยงปลาในน้ำ ๓ รส (เค็ม จืด และเปรี้ยว) ความว่า **“การศึกษการเลี้ยงปลา**

น้ำกร่อยในศูนย์ฯ ให้ศึกษาหาวิชาการเลี้ยงและการแก้ไขอันจะเป็นตัวอย่างที่ดีและมีประโยชน์” จากระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา งานประมง ศูนย์ศึกษาพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ศึกษาทดลองพัฒนาคัดเลือกพันธุ์ปลาและนำมาเลี้ยงในสภาพน้ำเปรี้ยว (pH ๕) พบว่าพันธุ์ปลาที่มีความทนทานและเจริญเติบโตค่อนข้างดีและเลี้ยงง่ายได้แก่ปลานิลและปลาแรด นอกจากนี้ปลานิลยังมีความทนทานและเลี้ยงได้ดีใน

สภาพของน้ำกร่อยความเค็ม ๐-๑๕ ppt ซึ่งจะนำปลานิลที่พัฒนาคัดเลือกพันธุ์แล้วไปส่งเสริมการเลี้ยงเพื่อทดแทนปลากระพงในช่วงฤดูฝนแก่เกษตรกรบางพื้นที่ ที่ได้รับผลกระทบจากน้ำเปรี้ยวต่อไป

ผลต่อเนื่องจากการดำเนินงานโครงการขยายผลการเลี้ยงปลานิลพัฒนาพันธุ์ทนน้ำเปรี้ยวสู่เกษตรกรในหมู่บ้านรอบศูนย์ โดยกิจกรรมดำเนินงานในปี ๒๕๕๓ ที่ผ่านมาได้ส่งเสริมเกษตรกรในกิจกรรมขยายผลในพื้นที่ดำเนินงานและหมู่บ้านรอบศูนย์ จำนวน ๒๐๐ ราย

การขยายผลและเผยแพร่สู่เกษตรกร

การขยายผลการเลี้ยงปลานิลที่ทนน้ำเปรี้ยวสู่เกษตรกร เป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และให้บริการเกี่ยวกับการเลี้ยงปลานิลที่ทนน้ำเปรี้ยวอย่างเหมาะสม ภูมิวิธีรวมทั้งประหยัดต้นทุน เป็นแนวทางที่ดีในการทดแทนชนิดพันธุ์สัตว์น้ำที่สามารถทนต่อสภาวะสิ่งแวดล้อมที่จำกัดได้ในจังหวัดนราธิวาส

เกษตรกรผู้สนใจขอคำปรึกษาและต่อยอดการเลี้ยงปลานิลทนน้ำเปรี้ยว ได้ที่งานประมง ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

การพัฒนา พันธุ์ปลานิล ที่ทนน้ำเปรี้ยว

พร้อมทั้งส่งเสริมพัฒนาอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแก่เกษตรกรในจังหวัดนราธิวาส จำนวน ๒๖๐ ราย รวมจำนวน ๔๖๐ ราย ซึ่งจากการติดตามผลและให้คำแนะนำปรากฏว่า ปลานิลพัฒนาพันธุ์ทนน้ำเปรี้ยวมีผลการเจริญเติบโตดีและมีอัตราการรอดสูง เป็นที่ต้องการของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในจังหวัดนราธิวาส

ปัจจุบันงานประมงศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ สามารถผลิตปลานิลพันธุ์ทนน้ำเปรี้ยวได้เดือนละ ๖๐,๐๐๐ ตัว (ขนาด ๒-๓ เซนติเมตร) ซึ่งไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร จึงต้องเพิ่มกำลังการผลิตและการจัดการระบบเพาะฟักให้ได้ผลผลิตลูกปลาที่มากขึ้นต่อไป

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส 96000
โทรศัพท์ 0-7363-1033, 0-7363-1038 โทรสาร 0-7363-1034
E-mail : cpt_1@ldd.go.th Website : www.pikunthong.com